

REPUBLIKA HRVATSKA
Povjerenstvo za odlučivanje
o sukobu interesa

Ur.broj:

Broj: M-316/13

Zagreb, 22. studenoga 2013.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo), na temelju članka 30. stavka 1. podstavka 2. Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“, broj 26/11., 12/12., 126/12. i 48/13. – pročišćeni tekst Zakona, u daljnjem tekstu: ZSSI), **na zahtjev Ante Matijace, rukovoditelja službe za pravne i kadrovske poslove Zračne luke Split d.o.o., za davanjem mišljenja Povjerenstva**, na 32. sjednici održanoj 22. studenoga 2013. godine, daje sljedeće:

OČITOVANJE

Imenovanje članova tijela trgovačkih društava u kojima jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave ima udjele u vlasništvu (temeljnem kapitalu) vrši se sukladno članku 48. stavku 1. podstavku 6. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, broj 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 150/11., 144/12. i 19/13. – u daljnjem tekstu ZLPS) te sukladno odredbama Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“, broj 111/93., 34/99., 121/99., 52/00., 118/03., 107/07., 146/08., 137/09., 152/11., 111/12., 144/12. i 68/13. – u daljnjem tekstu ZTD) kao i odredbama temeljnog akta kojim se osniva konkretno trgovačko društvo.

Obrazloženje

Zahtjev za davanjem mišljenja Povjerenstva podnio je Ante Matijaca, rukovoditelj Službe za pravne i kadrovske poslove trgovačkog društva Zračna luka Split d.o.o. U knjigama ulazne pošte zahtjev je zaprimljen pod poslovnim brojem 711-U-4347-M-316/13, dana 15. studenoga 2013. godine, povodom kojeg se vodi predmet broj M-316/13.

Člankom 6. stavkom 1. i stavkom 2. ZSSI-a, propisano je da su dužnosnici dužni u slučaju dvojbe li je neko ponašanje u skladu s načelima javnih dužnosti zatražiti mišljenje Povjerenstva koje je potom dužno na zahtjev dužnosnika dati obrazloženo mišljenje u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva. Iako je u ovom predmetu zahtjev za davanjem mišljenja Povjerenstva podnijela osoba koja nije dužnosnik u smislu ZSSI-a, od Povjerenstva je zatraženo tumačenje odredbi ZSSI-a, stoga u svrhu provođenja edukacije, Povjerenstvo na zahtjev podnositelja daje obrazloženo očitovanje.

U zahtjevu se navodi da je na temelju Zakona o zračnim lukama („Narodne novine“, broj 19/98. i 14/11.) osnovana Zračna luka Split d.o.o., radi obavljanja usluga u zračnom prometu. U vlasništvu (temeljnem kapitalu) navedenog trgovačkog društva Republika Hrvatska

ima udio od 55%, Splitsko-dalmatinska županija udio od 15%, Grad Kaštela udio od 15%, Grad Trogir udio od 10% i Grad Split udio od 5%. U zahtjevu se nadalje navodi da sukladno odredbama Zakona o trgovačkim društvima i Društvenom ugovoru trgovačkog društva Zračna luka Split d.o.o., tijela društva su uprava, nadzorni odbor i skupština. Nakon provedenih lokalnih izbora u svibnju i lipnju 2013. godine i nakon konstituiranja tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, Zračnoj luci Split d.o.o., upućeni su prijedlozi za promjenom članova Nadzornog odbora koji predstavljaju gradove Kaštela, Trogir i Split, i to u obliku akata koje su donijeli gradonačelnici navedenih gradova.

Uvažavajući odredbe ZTD-a, ZSSI-a, ZLPS-a te stavove i tumačenja iznesena u mišljenjima Povjerenstva (M-154/13 od 5. srpnja 2013. g. i M-213/13 od 18. rujna 2013. g.) podnositelj zahtjeva ističe da su ZLPS i ZSSI, obzirom na područja koja uređuju, dva potpuno različita zakona koji svaki u svojoj domeni regulira postupak imenovanja članova nadzornih odbora trgovačkih društava te iznosi svoje pravno tumačenje da se odredba članka 48. stavka 1. podstavka 6. ZLPS-a primjenjuje samo na ona trgovačka društva koja su u 100%-tnom ili većinskom vlasništvu jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave, a odredba članka 15. stavka 2. ZSSI-a na sva ostala trgovačka društva.

Podnositelj zahtjeva nadalje iznosi mišljenje članak 48. ZLPS i članka 15. ZSSI-a nisu u koliziji, obzirom da je člankom 48. stavkom 1. podstavkom 6. ZLPS-a propisano da se isti primjenjuje „osim ako posebnim zakonom nije drugačije određeno“ stoga podnositelj zahtjeva smatra da je ZSSI-a *lex specialis* u postupku izbora i opoziva članova nadzornih nadzornih odbora trgovačkih društava iz članka 15. stavka 2. ZSSI-a. Slijedom navedenog, podnositelj zahtjeva smatra da se na postupak opoziva i izbora članova Nadzornog odbora trgovačkog društva Zračna luka Split d.o.o., treba primijeniti isključivo članak 15. stavak 2. ZSSI-a te da nema mjesta primjeni načela *lex posterior derogat legi priori*, na temelju kojeg bi se imenovanje članova nadzornog odbora izvršilo sukladno članku 48. stavku 1. podstavku 6. ZLPS-a

Ranija mišljenja Povjerenstva o koliziji članka 48. stavka 1. podstavka 6. ZLPS-a i članka 15. stavka 2. ZSSI-a, podnositelj zahtjeva je protumačio na način da je Povjerenstvo suspendiralo odnosno stavilo primjenu članka 15. stavka 2. ZSSI-a van snage, za što pretpostavlja da nije bila namjera zakonodavca.

Podnositelj zahtjeva smatra da bi primjenom članka 48. stavka 1. podstavka 6. ZLPS kojom je propisano da općinski načelnik, gradonačelnik i župan imenuje i razrješava predstavnike jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u tijelima trgovačkih društava, bila oduzeta ovlast skupštinama tih trgovačkih društava da biraju i opozivaju članove nadzornih odbora, a koja je propisana ZTD-om. Takvu ovlast općinski načelnici, gradonačelnici i župani, po mišljenju podnositelja zahtjeva, imaju samo u onim trgovačkim društvima u kojima su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave 100%-tni vlasnici ili većinski vlasnici, ali ne i u ostalim trgovačkim društvima u kojima na temelju članka 15. stavka 2. ZSSI-a, predstavnička tijela jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave imaju ovlast predlaganja članova nadzornih odbora.

Podnositelj zahtjeva od Povjerenstva traži očitovanje na iznesene stavove.

Člankom 48. stavak 1. podstavak 6 ZLPS-a, propisano je da općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan imenuje i razrješava predstavnika jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave u tijelima javnih ustanova, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba iz članka 35. stavka 1. podstavka 5. istog Zakona, osim ako posebnim zakonom nije drugačije propisano.

Navedenu odredbu, koja općinskom načelniku, gradonačelniku, odnosno županu daje **ovlast izravnog imenovanja predstavnika** jedinice lokalne odnosno regionalne (područne) samouprave u određena tijela pravnih osoba, kada je riječ o tijelima trgovačkih društava u kojima jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave ima udjele u vlasništvu (temeljnem kapitalu), Povjerenstvo tumači na način da općinski načelnik, gradonačelnik i župan **u skupštinu trgovačkog društva imenuje predstavnika** koji u toj skupštini predstavlja i zastupa glasove jedinice lokalne odnosno (regionalne) samouprave, i to u onom broju glasova koji proizlazi iz veličine udjela te jedinice u vlasništvu odnosno temeljnom kapitalu trgovačkog društva.

Odredbe ZLPS-a, ZSSI-a niti drugih Zakona, ne priječe općinskom načelniku, gradonačelniku i županu da u skupštinu trgovačkog društva imenuje samog sebe kao predstavnika jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave koja u tom trgovačkom društvu ima ujele u vlasništvu.

Imenovanja članova drugih tijela u trgovačkom društvu, odnosno imenovanja članova uprave i nadzornog odbora, vrše se sukladno odredbama Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“, broj 111/93., 34/99., 121/99., 52/00., 118/03., 107/07., 146/08., 137/09., 152/11., 111/12., 144/12. i 68/13. – u daljnjem tekstu ZTD) i odredbama temeljnog akta kojim se osniva konkretno trgovačko društvo.

Obzirom da na temelju članka 48. stavak 1. podstavak 6. ZLPS-a općinski načelnik, gradonačelnik i župan imaju ovlast izravnog imenovanja, kada je riječ o trgovačkim društvima, Povjerenstvo tumači da će ovi dužnosnici, u svojstvu predstavnika jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave u skupštini trgovačkog društva, na temelju onog broja glasova s kojima raspolažu, imaju ovlast imenovanja članova drugih tijela odnosno članova nadzornog odbora.

Člankom 15. stavkom 2. ZSSI-a propisano je da članove upravnih tijela i nadzornih odbora trgovačkih društava u kojima jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave ima dionice ili udjele u vlasništvu (kapitalu društva) **predlaže** glavnoj skupštini, odnosno skupštini društva predstavničko tijelo jedinice lokalne i jedinice područne (regionalne) samouprave.

U ranije donesenim mišljenjima Povjerenstva, na koja se poziva podnositelj zahtjeva, Povjerenstvo je iznijelo tumačenje da je članak 48. ZLPS-a stupio na snagu nakon stupanja na snagu članka 15. ZSSI-a.

Pozivanjem na načelo *lex posterior derogat legi priori*, Povjerenstvo je donijelo mišljenje da se kolizija članka 15. ZSSI-a i članka 48. ZLPS-a, rješava na način da se primjenjuje članak 48. ZLPS-a kao odredba zakona koji je kasnije stupio na snagu.

Obzirom da na temelju članka 15. stavak 2. ZSI-a, predstavničko tijelo ima ovlast **predlaganja** članova upravnih tijela i nadzornih odbora, no ujedno ne propisuje obvezu skupštine trgovačkog društva da taj prijedlog uvaži, te da na temelju članka 48. stavka 1. podstavka 6. ZLPS-a općinski načelnici, gradonačelnici i župani imaju ovlast **imenovanja** predstavnika u tijela trgovačkih društava, u praksi kolizija navedenih odredbi postoji samo u slučaju neslaganja izbora članova nadzornog odbora kojeg je izvršio imenovani predstavnik u skupštini trgovačkog društva, sa prijedlogom članova nadzornog odbora kojeg je skupštini trgovačkog društva podnijelo predstavničko tijelo.

Polazeći od toga da na temelju članka 15. stavka 2. ZSSI-a, prijedlog predstavničkog tijela jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave, za skupštinu trgovačkog društva nije obvezujući, općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan kao predstavnik ili druga osoba koju su oni imenovali kao predstavnika jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave u skupštini trgovačkog društva, izvršit će izbor članova drugih tijela trgovačkog društva, odnosno članove nadzornog odbora, neovisno o prijedlogu predstavničkog tijela.

Članak 48. stavak 1. podstavak 6. ZLPS-a u dijelu u kojem se navodi da općinski načelnik gradonačelnik i župan imenuju predstavnika u tijela trgovačkih društava, osim ako posebnim zakonom nije drugačije propisano, Povjerenstvo tumači na način da se u konkretnom slučaju takvim posebnim zakonom ima smatrati Zakon o trgovačkim društvima, kojim je propisano da skupštinu trgovačkog društva čine imatelji udjela u vlasništvu (temeljnem kapitalu) te da je isključivo skupština trgovačkog društva ovlaštena izabrati članove nadzornog odbora, koji potom bira upravu. Stoga općinski načelnik, gradonačelnik i župan biraju predstavnika jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave u skupštini trgovačkog društva a predstavnik predstavlja tu jedinicu i u njoj raspolaže s onim brojem glasova koji proizlazi iz veličine udjela te jedinice u vlasništvu (temeljnem kapitalu) tog trgovačkog društva.

Slijedom navedenog Povjerenstvo je dalo očitovanje kako je navedeno u izreci ovoga akta. Očitovanje će se dostaviti podnositelju zahtjeva Anti Matijacu putem pošte te će biti objavljeno na Internet stranici Povjerenstva.

PREDSJEDNICAPOVJERENSTVA

Dalija Orešković, dipl.iur.